

राष्ट्रपतिमा पौडेल र नेम्वाङको उम्मेदवारी

भापा(प्रस) । राष्ट्रपतिको लागि दुई जनाको मात्रै मनोनयन दर्ता भएको छ । राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपतिको निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयका अनुसार राष्ट्रपति पदका लागि शनिबार नेपाली कांग्रेसबाट रामचन्द्र पौडेल र नेकपा एमालेबाट सुवासचन्द्र नेम्वाङले उम्मेदवारी दर्ता गराएका हुन् । यही फागुन २५ गते हुने राष्ट्रपति निर्वाचन हुँदैछ । निर्वाचनका लागि शनिबार बिहान १० देखि दिउँसो ३ बजेसम्म मनोनयन दर्ताको समय तोकिएको थियो । शनिबार नयाँ बानेश्वरस्थित राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपति निर्वाचन-२०७९ निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय पुगेर कांग्रेसका वरिष्ठ नेता पौडेलले उम्मेदवारी दर्ता गराएका हुन् । कांग्रेसले शनिबार बिहान केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिको बैठकबाट राष्ट्रपतिमा पौडेललाई उम्मेदवार बनाउने निर्णय गरेको थियो । पूर्वसभामुख, गृहमन्त्री र उपप्रधानमन्त्री भइसकेका पौडेल गत मंसिर ४ मा तनहुँ-१ बाट निर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्य हुन् । पौडेलको प्रस्तावकमा शेरबहादुर देउवा, माधवकुमार नेपाल, नारायणकाजी श्रेष्ठ, अशोककुमार राई र अब्दुल खान रहेका छन् भने समर्थकमा महन्थ ठाकुर, पूर्णबहादुर खड्का, रिज्जता श्रेष्ठ, चित्रबहादुर केसी र हितराज पाण्डे रहेका छन् । पौडेललाई माओवादी केन्द्र, जसपा, नेकपा एस, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, लोसपा, जनमत पार्टी र राष्ट्रिय जनमोर्चाले समर्थन

गरेका छन् । शुकुबार रातिको नेकपा माओवादी केन्द्रसहितको ८ दलीय बैठकले कांग्रेस उम्मेदवारलाई राष्ट्रपतिमा सहयोग गर्ने सहमति जनाएका थिए । नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, जनता समाजवादी पार्टी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी, जनमत पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र राष्ट्रिय मोर्चा पार्टीले राष्ट्रपति निर्वाचनमा कांग्रेसलाई समर्थन गर्ने सहमति दिएका छन् । शनिबार दिउँसो उम्मेदवारी दर्ता गराएपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै नेता पौडेलले नेकपा एमालेको पनि सहयोग लिएर सर्वसम्मत रुपमा राष्ट्रपतिमा निर्वाचित हुनेमा आफू आशावादी रहेको बताएका छन् । एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली आफूसँगै जेल बसेको स्मरण गरेका थिए । 'एमाले अध्यक्ष केपी ओली पनि मैसँग जेलमा बस्नु भएको हो । लामो समयदेखिको साथी हो । राष्ट्रपति सबैको साझा पद हो । यसमा मलाई जिताउन उहाँले योगदान गर्नुहोला भन्ने लागेको छ,' पौडेलले भने । उनले सर्वसम्मत राष्ट्रपति हुनका लागि आफूले प्रयास गरेको पनि बताएका छन् । 'रवि लामिछानेसँग पनि सकारात्मक छलफल भएको छ,' पौडेलले भने । शुकुबार साँझ बालुवाटारमा भएको बैठकबाट पौडेलको उम्मेदवारीलाई ८ राजनीतिक दलले समर्थन गर्ने जनाएका छन् । नेपालको संविधान २०७२ को अक्षरशः पालना

गर्ने, संविधानको रक्षा गर्ने र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत गर्न अहिले चुनौती छ,' उनले भने, 'नेपाली जनताको हातमा आएको सर्वभौमसत्तालाई बलियो गरेर सुरक्षित राख्नु पर्नेछ । नेपालमा आएको परिवर्तनलाई संस्थागत गर्दै नेपालको उन्नतिको लागि अघि बढ्ने र नेपालको राष्ट्रिय एकता र अखण्डतालाई जोगाउने काममा मेरो सहयोग हुन्छ ।' उता नेकपा एमालेबाट नेम्वाङले राष्ट्रपति पदका लागि उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । शनिबार दिउँसो नयाँ बानेश्वरस्थित राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपति निर्वाचन-२०७९ निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय पुगेर नेम्वाङले उम्मेदवारी दर्ता गराएका हुन् । नेम्वाङको उम्मेदवारी दर्तामा ५ प्रस्ताव र ५ समर्थकमा एमालेकै सांसद रहेका छन् । नेम्वाङको प्रस्तावकमा अध्यक्ष केपी शर्मा ओली, पृथ्वीसुब्बा गुरुङ, गोकर्णराज विष्ट, रघुबीर महासेठ र छविलाल विक रहेका छन् भने समर्थकमा योगेश भट्टराई, टोपबहादुर रायमाझी, जुलीकुमारी महतो महासेठ, दिलकुमारी रावल थापा र अमनकुमार मास्के रहेका छन् । शनिबार बिहान बसेको केन्द्रीय सचिवालय बैठकले नेम्वाङलाई राष्ट्रपतिको उम्मेदवार बनाउने निर्णय गरेको हो । पूर्वसभामुख नेम्वाङ एमाले उपाध्यक्ष एवम् इलाम-२ बाट निर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्य हुन् । शुकुबार रातिको नेकपा माओवादी

राप्रपाले छोड्यो संघ र प्रदेश सरकार

भापा(प्रस) । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी(राप्रपा) का मन्त्रीहरूले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई राजीनामा बुझाएका छन् । शनिबार दिउँसो प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटार पुगेर राप्रपाका मन्त्रीहरूले राजीनामा बुझाएका हुन् । राप्रपाका तर्फबाट सरकारमा सहभागी अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनसहितका ४ जना मन्त्रीले बालुवाटार पुगेर राजीनामा बुझाएका हुन् । राप्रपा निर्वाचनमा राजनीतिक समीकरण फेरिएसँगै राप्रपाले सरकारबाट बाहिरिने निर्णय गरेको थियो । शनिबार बिहान बसेको पार्टीको केन्द्रीय कार्यसम्पादन समिति बैठक र संसदीय दलको संयुक्त बैठकले पार्टीका सबै मन्त्रीलाई फिर्ता बोलाउने निर्णय गरेको हो । अध्यक्ष लिङ्देनले उपप्रधान तथा ऊर्जामन्त्री लिएर सरकारमा राप्रपाको नेतृत्व गरेका थिए । त्यस्तै राप्रपाबाट ध्रुवबहादुर प्रधान कानुन तथा संसदीय

मामिला, विक्रम पाण्डे सहरी विकास र दीपकबहादुर सिंह ऊर्जा राज्यमन्त्री बनेका थिए । फागुन २५ गते हुने राष्ट्रपति निर्वाचनका लागि एमाले उपाध्यक्ष सुवास नेम्वाङ र कांग्रेसबाट वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । शुकुबार रातिको नेकपा माओवादी केन्द्रसहितको ८ दलीय बैठकले कांग्रेस उम्मेदवारलाई राष्ट्रपतिमा सहयोग गर्ने सहमति जनाएका

थिए । नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, जनता समाजवादी पार्टी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी, जनमत पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र राष्ट्रिय जनमोर्चा पार्टीले राष्ट्रपति निर्वाचनमा कांग्रेसलाई समर्थन गर्ने सहमति दिएका छन् । यसैबीच राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले वाग्मती प्रदेश सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको छ । राप्रपा संसदीय दलका नेता उद्धव थापाले

शनिवारबाटै सरकार छाड्ने घोषणा प्रदेशसभाको बैठकमा गरेका छन् । शनिबार बसेको प्रदेशसभा बैठकको विशेष समयमा बोल्दै खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जामन्त्री थापाले सरकारबाट अलग भएर अर्को बैठकबाट प्रतिपक्षमा बस्ने घोषणा गरेका हुन् । उनले औपचारिक रुपमा प्रदेशका मुख्यमन्त्रीलाई सामूहिकरुपमा राजीनामा बुझाउने बताए । उनका अनुसार प्रदेश सरकारको राम्रा कामलाई समर्थन गर्दै राप्रपाले रचनात्मक प्रतिपक्षको भूमिकामा निर्वाह गर्नेछ । उनले सत्तापक्षमा रहदासमेत अपहेलित हुनु परेको भन्दै दुःख व्यक्त गरे । राप्रपाले संविधान विपरीतका कुनै पनि कदम नचालेको उनले दावी गरे । संवैधानिक राजतन्त्र, वैदिक सनातन हिन्दु राष्ट्र निर्माण, संघीयता नभई एकात्मक राज्य व्यवस्थासहित सशक्त स्थानीय तह निर्माण राप्रपाको

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

जसपा सांसद शहनाज रहमानको निधन

तत्काल अस्पताल पुऱ्याइए पनि उनलाई अस्पतालका चिकित्सकले

मृत घोषणा गरेका हुन् । समानुपातिक प्रणालीतर्फबाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित रहमान ६३ वर्षकी थिइन् । भापाका स्थायी बसिन्दा रहेकी रहमान मुस्लिम समुदायको प्रतिनिधित्व गर्दै सांसद बनेकी थिइन् । रहमान जसपाका केन्द्रीय सदस्यसमेत थिइन् । भद्रपुर नगरपालिका- ८ निवासी रहमान महिला फोरमकी पूर्व अध्यक्ष थिइन् ।

भापा(प्रस) । जनता समाजवादी पार्टीकी सांसद शहनाज रहमानको हृदयघातका कारण निधन भएको छ । शनिबार भक्तपुरको घ्याम्पेडाँडामा पिकनिक गएका बेला एक्कासि ढलेकी सांसद रहमानको मध्यपुर अस्पतालमा उपचारका क्रममा निधन भएको जसपाका प्रवक्ता मनिष सुमनले जानकारी दिए । पिकनिकमा एक्कासि ढलेपछि

TVS Love Express
Express the power of love

Rs.6000/- OFF

ON PURCHASE OF ANY TVS SCOOTER

THE 1 AND ONLY
SPORTY SMART SCOOTER

STARTING FROM 2,07,900/-

EMI सुविधा*
रु ३,८८८/-
प्रति दिन रु १३३ बाट सुरु

२५% को LOWEST DOWN PAYMENT*

११.८८% को सहूलियत ब्याज दर*

Birtamode 9802677189/023-536275 | Rajgadh 9807955014/9815955211 Surunga 9840823721 | Chandragadi 9814987007

JAGDAMBA MOTORS

साथै छ हावो

आर्मी भद्रपुर भापा गोल्डकपको फाइनलमा

भद्रपुर(प्रस) । विभागीय टोली त्रिभुवन आर्मी प्रथम भद्रपुर भापा गोल्डकपको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । मेची रंगशालामा शनिबार भएको

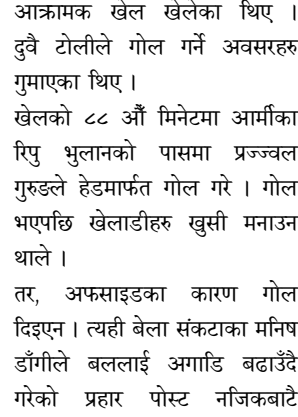
खेलमा अर्को ए डिभिजन टोली संकटा क्लबलाई पराजित गर्दै आर्मीले फाइनलको यात्रा तय गरेको हो । फाइनल पुगेसँगै आर्मीले कतिमा ७ लाख रुपैयाँ पक्का गरेको छ ।

निर्धारित ९० मिनेटको समयमा गोलरहित बराबरीमा टुंगिएपछि खेलमा १४ मिनेट समय थप गरिएको थियो । थप गरिएको समयको ११ औं

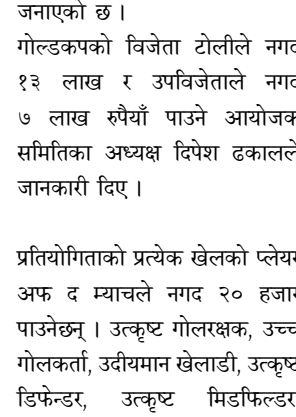
मिनेटमा आर्मीका चेतन केसीले गोल गर्दै संकटलाई १-० ले पराजित गरेको हो । आर्मीले पाएको फ्रि-किकलाई केसीले सदुपयोग गरे । सन्तोष केसीको फ्रि-किकलाई उनले जाली चुमाए ।

जितसँगै आर्मीले उपाधिका लागि मछिन्द्र क्लब र एपिएफ फुटबल क्लबबीचको विजेतासँग मंगलबार खेल्नेछ ।

दर्शकले खचाखच खेलेमा दुवै टिमले आक्रामक खेल खेलेका थिए । दुवै टोलीले गोल गर्ने अवसरहरू गुमाएका थिए । गोलको ८८ औं मिनेटमा आर्मीका रिपु भुलानको पासमा प्रज्वल गुरुङले हेडमार्फत गोल गरे । गोल भएपछि खेलाडीहरू खुसी मनाउन थाले ।

लिम्बूको स्मृतिमा गरेको हो । आइतबारको अन्तिम सेमिफाइनल खेल मछिन्द्र क्लब र विभागीय टोली सशस्त्र प्रहरी बलको एपिएफ फुटबल क्लबबीच हुने आयोजकले जनाएको छ ।

गोल्डकपको विजेता टोलीले नगद १३ लाख र उपविजेताले नगद ७ लाख रुपैयाँ पाउने आयोजक समितिका अध्यक्ष दिपेश ढकालले जानकारी दिए ।

विवादास्पद दुर्गा प्रसाईं एमालेबाट निकालिए

भापा(प्रस) । नेकपा एमालेले मेडिकल संचालकसमेत रहेका केन्द्रीय सदस्य दुर्गा प्रसाईंलाई पार्टीबाट निष्कासन गरेको छ । शनिबार बिहान केन्द्रीय कार्यालयमा बसेको सचिवालय बैठकले प्रसाईंलाई पार्टीबाट निष्कासन गर्ने निर्णय गरेको उपमहासचिव पृथ्वीसुब्बा गुरुङले जानकारी दिए । कुनै समय माओवादीनिकट रहेका प्रसाईं पार्टीको सदस्य नबन्दै एमालेको २०७८ असोजमा ललितपुरमा भएको विधान महाधिवेशनमा प्रतिनिधि बनेका थिए । विधान महाधिवेशन सकिएपछि भापामा औपचारिक

कार्यक्रम गर्दै उनले एमाले प्रवेश गरेको घोषणा गरेका थिए ।

चितवनको सौराहामा भएको दसौं महाधिवेशनमा उनले आफ्नो जयजयकार गर्न युवाको टोली परिचालन गरेका थिए । महाधिवेशनको हलबाटै उनी केन्द्रीय सदस्य बन्न चाहन्थे तर अनुकूल भएन । पछि केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित प्रसाईंले अध्यक्ष ओलीकै चाहनामा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति विभाग उपप्रमुखको भूमिका पाएका थिए । मसिरमा भएको निर्वाचनपछि भने प्रसाईंको सक्रियता परिवर्तन भएको छ । उनले राजतन्त्र पुनःस्थापनाका लागि अभियान सञ्चालन गरिरहेका छन् । उनले गत सोमबार भापाको काँकडभिट्टाबाट 'राष्ट्र, राष्ट्रियता, धर्म, संस्कृति तथा नागरिक बचाऔं महाअभियान' सुरु गरेका छन् । परिवारसहित भापा पुगेका पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहले महाअभियानको उद्घाटन गरेका थिए । कार्यक्रममा पूर्वयुवराज पारस, पूर्वअधिराजकुमारी प्रेरणा र पूर्वशाहाज्यादी सीताम्बा उपस्थित थिए । माओवादी सशस्त्र विद्रोहको समयमा ६ महिना सैनिक हिरासतमा परेका प्रसाईंको छवि विवादास्पद रहँदै आएको छ ।

मोटरसाइकल चोर्दाचोर्दै युवक

भापा(प्रस) ।भापामा दिनहुँसो मोटरसाइकल चोरीका घटना भइरहेको छ । यसैक्रममा भापा प्रहरीले मोटरसाइकल चोरी घटनामा संलग्न एक जनालाई पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा मोरङ जिल्ला रतुवामाई नगरपालिका- ५ निवासी २४ वर्षीय प्रकाश थापा रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ । प्रहरीले उनलाई शुक्रबार साँझ पौने ६ बजे भापाको बिर्तामोडबाट पक्राउ गरेको हो । अर्जुनधारा नगरपालिका- ५ निवासी एकराज बुढाथोकीले बिर्तामोड- ४ मा पार्किङ गरी राखेको तु ८२ प १३४६ नम्बरको पल्सर मोटरसाइकल चोरी गरी लैजाँदै गरेको अवस्थामा इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनिबाट खटिएको प्रहरी टोलीले उनलाई पक्राउ गरेको हो । मोटरसाइकलसहित पक्राउ परेका उनलाई इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनिमा राखेर थप अनुसन्धान अघि बढाएको प्रहरीले जनाएको छ ।

सहमति कार्यान्वयन गर्न प्याब्सनलाई आग्रह

भद्रपुर(प्रस) । संस्थागत विद्यालय शिक्षक युनियन (इस्टु) भापाको बैठकले संस्थागत विद्यालयलाई अनिवार्य रूपमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा लैजान विगतका सहमति कार्यान्वयनका लागि भापा प्याब्सनसँग छलफल गरी निष्कर्षमा पुर्‍याउने निर्णय गरेको छ ।

लेजान प्याब्सन, एन प्याब्सन नेतृत्वसँग छलफल गरी संस्थागत विद्यालयका शिक्षक कर्मचारीको अधिकार स्थापित गर्न सशक्त रूपमा अगाडि बढ्ने निर्णय गरेको हो ।

सहमतिबाट संस्थागत विद्यालय सञ्चालक पछि हटेको कारण प्याब्सन एन प्याब्सन नेतृत्वसित विगतको सहमति कार्यान्वयन नभएको स्मरण गराउँदै अविनाम्ब सहमति कार्यान्वयन नगर्ने जिल्लाव्यापी आन्दोलनको वातावरण निर्माण गर्ने चेतावनी दिएको छ ।

बैठकले भापाका १५ वटै पालिकाको अधिवेशन २०८० असार मसान्तभित्र सक्ने गरी कार्यतालिका निर्माण गरेको छ ।

प्रेस सेन्टर भापाको अध्यक्षमा पाठक चयन

सुरुङ्गा(प्रस) । नेकपा माओवादी केन्द्रनिकट प्रेस सेन्टर नेपाल भापाको नवौं जिल्ला अधिवेशनले अध्यक्षमा राजु पाठकलाई सर्वसम्मत चयन गरेको छ । १५ सदस्यीय कार्यसमितिको उपाध्यक्षमा सन्तोष शर्मा, होमप्रकाश अधिकारी र शर्मिला पुरी सर्वसम्मत चयन भएका छन् भने सचिवमा पुष्प खड्का, सह-सचिवमा सुमित भण्डारी र विरेन्द्र सुब्बा र कोषाध्यक्षमा केशव चापागाई चयन भएका छन् ।

बालदिवस तामाङ, पर्वत तामाङ र भोला तिमिस्नालाई चयन गरेको छ । प्रेस सेन्टर नेपाल भापाका अध्यक्ष भुलन रेमीको अध्यक्षतामा भएको अधिवेशनको उद्घाटन कार्यक्रममा पूर्व सञ्चारमन्त्री तथा

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि कार्की, प्रेस सेन्टर नेपालका उपाध्यक्ष विवेक गौतम, संगठनका प्रदेश १ अध्यक्ष विनोद धिमीरे, नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका उपाध्यक्ष केशव भट्टराई, संगठनका पूर्व अध्यक्ष तारामणि सापकोटा, नेपाल प्रेस युनियनकी केन्द्रीय सचिव रेजिना गौतम, प्रेस चौतारी भापाका अध्यक्ष मन्कुमार गदाल, समाजवादी प्रेस संगठन भापा उपाध्यक्ष दिलिप थापा, आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ भापाका अध्यक्ष भूमिका सुब्बा, सुकेडाँगी सामुदायिक बन उपभोक्ता समूहकी शान्ति धिमीरे, मेचीनगर प्रेस क्लबका अध्यक्ष डम्बर बरालगाथले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए ।

सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित गरौं

- सार्वजनिक यातायातका साधनमा यात्रा गर्दा सामाजिक मर्यादा र शिष्टाचारको पालना गरौं ।
- यात्रु, चालक र सहचालकले एक-आपसमा मर्यादित र शिष्ट व्यवहार गरौं ।
- सार्वजनिक यातायातका साधनमा हानी नोक्सानी नपुऱ्याऔं ।
- सवारी साधनमा भाडादर देखिने गरी टाँसी तोकिएको भाडादर मात्र लिनेदिने गरौं ।
- सार्वजनिक यातायात सञ्चालनको समय तालिका सार्वजनिक गरी त्यसको पालना गरौं ।
- तोकिएको स्थानमा मात्र यात्रु उकाल्ने र ओराल्ने गरौं ।
- आरक्षित सिटमा सम्बन्धित यात्रुलाई नै प्राथमिकता दिऔं ।
- ट्राफिक नियमको पालना गरौं ।

गुगल रेष्टुरेन्ट एण्ड बार

शान्त तथा पारिवारिक वातावरणमा विभिन्न किसिमका स्वादिष्ट भेज तथा ननभेज परिकारका खानाहरू, मःम, चाउमिन, थुप्पा, सेकुवा, हुक्का तथा पेय पदार्थ सरल तथा सुपथ मूल्यमा पाउनुका साथै होम डेलिभरीको पनि सुविधा छ ।

गुगल रेष्टुरेन्ट एण्ड बार
भद्रपुर रोड, बिर्तामोड (कुमारी बैंक पछाडी)
मो : ९८४२६७७३७७, ९८०७९०४४३०, ९८०३२८०२३२

लोकतन्त्रको पर्याय: आचरण र व्यवहार

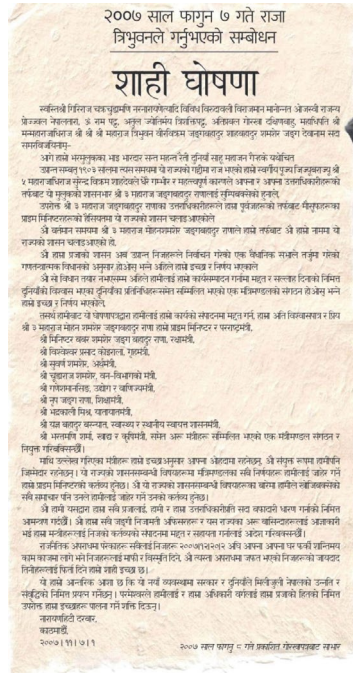

• युवराज खट्टेल

वि.स. २०६३/०६३को दोस्रो जनआन्दोलनपछि मुलुकमा लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली थप मजबुत र सशक्त बन्ने अवस्था सिर्जना भएको हो । ७० वर्षे अधिदेखि जनताले आफ्नो संविधान आफ्नै प्रतिनिधिमार्फत निर्माण गर्ने चाहना मूर्तरूप प्राप्त गरेको ऐतिहासिक क्षण समेत हो। वि.स. २००७ सालमा राजा,राणा र नेपाली कांग्रेसबीच नै विधान सभाको निर्वाचन गर्ने र सो माध्यमबाट नेपालको संविधान निर्माण गर्ने सहमति भएको पाईन्छ उक्त कुरा तत्कालीन राजा त्रिभुवनको घोषणा र बक्तव्यहरूको ऐतिहासिक दस्तावेजले पुष्टि गर्दछ। राजा त्रिभुवनले गरेको घोषणा कार्यान्वयन हुन नपाउँदै राजाको मृत्यु भएपछि महत्वाकांक्षी राजा महेन्द्रले त्यो कार्यान्वयनमा इमान्दारीता प्रस्तुत नगरेपछि विधान सभाको निर्वाचन हुन सकेन । जसको कारण नेपाली जनताले लामो समयसम्म विभिन्न चरणहरूमा विभिन्न रूपमा आन्दोलनहरू गरिने रहनु पर्‍यो।

वि.स. २०५२ सालबाट मुलुकमा भएको सशस्त्र द्वन्द्वसँगै तत्कालीन राजदरबारभित्रको शक्तिको खिचतानीले राजा विरेन्द्रसहित राजपरिवारको मृत्यु भएको घटनाले एउटा परिदृश्य सिर्जना गर्‍यो। राजा विरेन्द्रको वंश विनाससँगै राजा घोषित गरिएका तत्कालीन ज्ञानेन्द्र शाहलाई समेत आफ्नो पक्षा पूर्व राजा महेन्द्रजस्तै महत्वाकांक्षी जामुले समेत दोस्रो जनआन्दोलनको वातावरण सिर्जना भएको पाईन्छ । मुलतः हिंसात्मक आन्दोलनको सङ्घर्ष शान्ति र स्थिरताको निमित्त अभ्युत्थित सहभागितामार्फत दोस्रो जनआन्दोलन सफलभूत हुन पुगेको हो। दोस्रो जनआन्दोलनमार्फत ७० वर्षे अधिदेखि जनचहानाअनुरूप दुई- दुई पटक संविधानसभा निर्वाचनमार्फत वर्तमान नेपालको संविधान प्राप्त भएको छ।

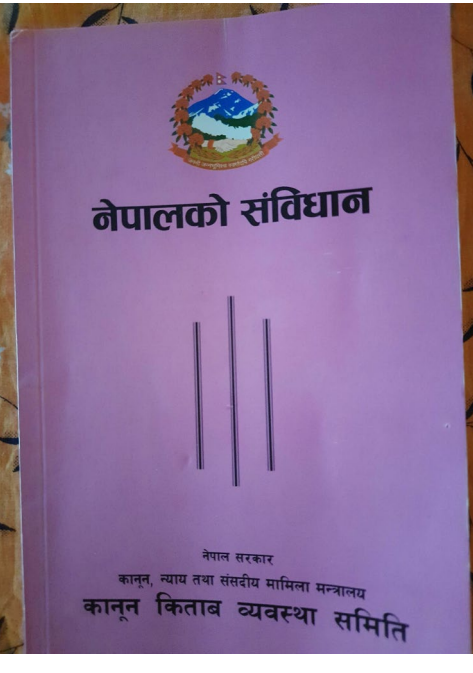
वर्तमान नेपालको संविधानले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनतालाई मानेको छ। बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त विशेषतालाई आत्मसात गरि विविधताबीचको एकता,सामाजिक, सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता,सहिष्णुता र सदभावलाई संरक्षण एवम् प्रबर्द्धन गर्ने कुरा संविधानको प्रस्तावना नै स्पष्ट पारेको छ। जनताको प्रतिष्ठात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव अधिकार, बालिक मताधिकार, आवाधिक निर्वाचन, पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता तथा स्वतन्त्र, निष्पक्ष र सक्षम न्यायपालिका र कानुनी राज्यको अवधारणात्मक लोकतान्त्रिक

मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवादप्रति प्रतिबद्ध रहि समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्ने संकल्प संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न संविधान सभाबाट यो संविधान पारित गरि लागू गरिएको छ।

संविधान लागू गर्ने सन्दर्भमा संविधानले व्यवस्था गरेबमोजिमको स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय संसद तर्फको दोस्रो कार्यकालको निमित्त निर्वाचन सम्पन्न गरिसकेको छ। नेपाल सन्दर्भमा हेर्ने हो हरेक १०/१० वर्षको अन्तराल संविधान परिवर्तनको निमित्त आवाज उठ्ने गरेको देखिन्छ । ७०/८० वर्षको अन्तरालमा मुलुकले ७ वटा संविधान प्राप्त गरिसकेको छ। हरेक संविधानभित्र आफ्नै आफ्नै मौलिक पक्ष र विशेषताहरू रहेको पाईन्छ। हाम्रो देशमा संविधानभित्रका सकारात्मक पाटाहरूलाई सशक्त ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्नुको सङ्घ संविधान परिवर्तन गर्ने र व्यवस्था नै परिवर्तन गर्ने होड चल्ने गर्दछ। छिमेकी मित्र राष्ट्र भारतमा, जापान, अमेरीकाजस्ता देशहरू लामो समयसम्म संविधान र व्यवस्था परिवर्तनहरू भएको पाईदैन । बरु उक्त संविधानमा भएका कमिकमजोरीहरू विभिन्न समयमा संशोधनको माध्यमबाट थप व्यवस्थित र जनमैत्री बनाउने प्रयत्न र कोसिस गरेको पाईन्छ।

वर्तमान नेपालको संविधान थुप्रै सकारात्मक पक्षहरू रहेका छन् । यसलाई जनस्तरमा कार्यान्वयनमा ल्याउनको निमित्त २०० भन्दा बढी ऐन तथा कानुनहरू तर्जुमा गर्न बाँकी छ। संविधानले गरेका व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयनको निमित्त पहिलो प्रतिनिधिसभाबाट नै अप्रसरता लिनु पर्‍यो। संसदको अंकगणितीय दृष्टिकोणमा समेत त्यो प्रतिनिधिसभालाई सहज थियो। तत्कालीन नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) स्पष्ट बहुमत प्रतिनिधि सभामा थियो । राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री र सभामुख समेत सोही पार्टीबाट चयन भएको थियो। इमान्दारीतापूर्वक संविधानले

प्रत्याभूत गरेका व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयन निमित्त आवश्यक ऐन तथा कानुनहरू तर्जुमा जुटनुको सङ्घ पार्टीभित्रको आन्तरिक किचलोलाई लिएर प्रतिनिधि सभाको नै हत्या गर्ने कुचेष्टा गरियो। स्वास्थ्य, शिक्षा विषय आज पनि जस्ताको त्यस्तै छन् । जसको कारण संविधान र व्यवस्थाप्रति नै वितुष्णा उत्पन्न हुँदै गएको छ। तीन तहको सरकारको परिकल्पना संविधानले गरेको भएपनि सो अनुरूप कानुनको तर्जुमा भएका छैनन् । जसले गर्दा सरकारी संयन्त्रहरूकै बीचमा अधिकारको विषयमा द्वन्द्व सिर्जना भएको छ। शिक्षा जस्तो महत्त्वपूर्ण विषयमा राजा सवेदनशील र गम्भीर बन्न सकेको छैन । संविधानले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको व्यवस्थापन गर्ने अधिकार स्थानीय तहलाई प्रदान गरेको छ । सो अनुकुलको कानुनी प्रबन्ध हुन नसक्दा आज शिक्षा क्षेत्रमा अधिकारको विषयमा परस्पर द्वन्द्व चलिरहेको छ। आज पनि पञ्चायत कालमा बनेको शिक्षा ऐन २०२८ बाट आफ्नो शिक्षा प्रणाली चलाइरहेको छ। संघीय शिक्षा ऐन तथा संघीय निजामती ऐन, स्वास्थ्य ऐन जस्ता महत्त्वपूर्ण र प्रत्यक्ष आम सरोकार विषयसँग सम्बन्धी ऐन वर्तमान नेपाल संविधान अनुकुल हुने गरि जारी हुन नसक्दा जनतामा निराशा उत्पन्न भएको छ। जसको कारणले संविधान र व्यवस्था प्रणालीकै विरुद्ध विचार विमर्श हुन थालेको छ। संविधानसभाबाट संविधान जारी भएपछि दोस्रो कार्यकालको निर्वाचन सुसम्पन्न भएको छ। वर्तमान प्रतिनिधि सभामा कुनै पनि राजनैतिक दलहरूको स्पष्ट बहुमत छैन। एकातर्फ भने अर्कोतर्फ राजनैतिक नेतृत्वप्रतिको वितुष्णा प्रतिको रूपमा वैकल्पिक राजनैतिक दलको उदय भएको छ। त्यस्तैगरी वर्तमान व्यवस्था र प्रणालीको विरुद्ध आवाज उठाउँदै पुनःराजतन्त्र स्थापनाको विषय उठाउँदै आएको राजनैतिक दल वर्तमान प्रणाली र व्यवस्थाको हिमायतीकै सहयोगमा आँबल्लो संसदको तुलनामा सशक्त र मजबुत ढङ्गले

आफ्नो उपस्थिति जनाएको छ। यी सबै परिदृश्यको बीचमा वर्तमानमा सरकारको गठबन्धन भन्ने अप्राकृतिक र अप्रासंगिक रहेको देखिन्छ । गणतन्त्रको र राजतन्त्रको हिमायती एउटै रथमा सयर गरिरहेका छुन । यी सबै विषयलाई आम नेपाली जनताले नाजिकै नियालिँरहेका छन् । गठबन्धन बनाउने, बदल्ने र भत्काउने क्रम राष्ट्रपति निर्वाचन क्रमसम्म चल्ने देखिन्छ । यस्ता प्रकारका क्रियाकलापले राजनीतिप्रतिको वितुष्णा, निराशा र आवेगलाई थप बढाउँदै जाने निश्चित रहेको छ। कोभिड -१९, पछिको आर्थिक मन्दी तथा असहज वातावरणलाई वर्तमान सरकारले उचित ढङ्गले सम्बोधन र व्यवस्था गर्न नसकेमा वर्तमान संविधान र व्यवस्था नै जोखिममा पर्ने देखिन्छ ।

व्यवस्था र अवस्था परिवर्तनको निमित्त नेपाली जनताले पटक -पटक आन्दोलन गरे, ज्यानको आहुति दिएका छन् । व्यवस्था परिवर्तन भयो तर अवस्था जस्ताको त्यस्तै छ। अहिले सम्मको परिस्थितिलाई हेर्ने हो भने अवस्था परिवर्तन केही हुने छैन । व्यवस्थाभित्रका अव्यवस्थाहरूलाई परिवर्तन गर्नु जरुरी छ। नेपाल संविधानले परिकल्पना गरेका मौलिक हक, अधिकार कार्यान्वयनको निमित्त सोही अनुकुलको ऐन, नियम, कानुनहरूको तर्जुमामा विलम्ब गर्नुहुन्छ । केन्द्रीय राज्यसत्ताको विरुद्धको आवाजलाई सम्बोधन गर्नको निमित्त संघीय स्वरूपको राज्यको परिकल्पना संविधानले गरेको छ तर, सो बमोजिमको कुनै पनि कानुन बन्न सकेको छैन । जसको कारण प्रादेशिक र स्थानीय संरचनाले संविधानको मर्म अनुरूप काम गर्न सकेको छैन । त्यसकारण वर्तमान प्रतिनिधि सभाको कार्यभार भनेको संविधान अनुकुलका व्यवस्थाहरू क्रियाशील तुल्याउन कानुन निर्माणमा जोड दिनु आवश्यक छ भने अर्कोतर्फ जनताका दैनिकी जनजाविकाका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्नु जरुरी छ। जकडिएर रहेको भ्रष्टाचार तथा अनियमितता, प्रशासनिक ढिलासुस्ती जस्ता अव्यवस्थाहरूमा सरकार खरो रूपमा उत्रिनु आजको युगनी आवश्यकता हो ।

प्रत्येक राजनैतिक दलहरूले आफूभित्र पूर्ण लोकतान्त्रिक अभ्यास र आचरण लागू गरि आफूलाई रुपान्तरण गर्दै लोकतन्त्र मजबुत बनाउने अभियान संचालन गर्नु जरुरी छ । वास्तवमा लोकतन्त्र भनेको आचरण, व्यवहार, अनुशासन, विश्वास र प्रतिबद्धता नै हो। यी सबै विषयमा नेपाली राजनीति स्खलित हुँदै गएको छ। आरोप, प्रत्यारोप, छलछाम, षड्यन्त्रको पर्याय भनेको नेपाली राजनीतिलाई विश्वास दिन नसकेमा लोकतन्त्र साथै वर्तमान संविधान र प्रणाली नै धरापमा पर्ने निश्चित छ।

मर्जमा जाँदैछौं-शिखर साकोस अध्यक्ष राउत

२०६७ साल असोज २२ गते शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था बर्तामोडमा स्थापित भएको थियो । स्थापनाको छोटो समयमा नै सदस्यहरूको विश्वास र चर्चा बढ्न सफल यस संस्थाले मर्जमा जाने निर्णय गरेको छ । अहिले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू मर्जमा गईरहेका शिखर साकोसको यो निर्णयले बर्तामोडको सहकारी क्षेत्रमा नै राम्रो सन्देश जाने आम अगुवा सहकारीकर्मीहरूको बुझाई छ । ७ हजार शेयर सदस्य, ५ करोड ३७ लाख शेयर पुँजी, ५६ करोडको बचत तथा ६४ करोड ऋण लगानीमा रहेको छ भने विभिन्न कोषमा ५ करोडको हाराहारीमा रहेको छ । प्रस्तुत छ यसै विषयमा संस्थाका अध्यक्ष दिपेन्द्र राउतसँग गरिएको यो कुराकानी:-

शिखर सहकारी किन मर्जमा जान लागेको हो ?

शिखर सहकारी संस्था स्थानीय

संस्थाको संस्था हो । सहकारी क्षेत्रलाई अर्थ मजबुत बनाउन र सदस्यहरू पनि एक व्यक्ति एक सहकारी हुनु पर्छ र सदस्यहरूमा सहकारीप्रतिको विश्वास र भरोसा अर्थ मजबुत बनाउनु पर्छ भन्ने मान्यताले हामी मर्जमा जान लागेका हौं ।

शिखर साकोसलाई मर्जले के फाइदा हुन्छ ? अस्तित्व गुम्दैन र ?

शिखर साकोसलाई मर्जले फाइदा हुने नहुने भन्दा पनि सदस्यहरूलाई फाइदा पुर्याउनु हाम्रो उद्देश्य रहेको हुन्छ । सहकारीको अभियानको अस्तित्व हामीले बचाउनु पर्छ । संस्थाको अस्तित्वले कुनै महत्त्व राख्दैन ।

सहकारी क्षेत्रमा दिन प्रतिदिन सहकारी भग्ने क्रम बढिरहेको छ नि ?

अहिले बजारमा आएको मन्दीले गर्दा सदस्यहरूको व्यापार व्यवसायमा पनि मन्दी छ। बैंकले त जे जसरी भए पनि ऋण असुली गर्छ तर, सहकारीको ऋण तिर्न सदस्यहरू त्यति सचेत भएको पाईदैन । सदस्यहरूले ऋणमा पनि सचेत रहनु पर्छ किनकि सहकारीले सदस्यहरूकै बचतलाई सदस्यहरूमै ऋण लगानी गरिने भएको हुँदा ऋण असुली हुन जरुरी छ ।

जुन सहकारी संस्थामा सदस्यहरूभन्दा ग्राहक सोसहर कारोवार गरियो, त्यस्ता सहकारीहरू दुर्घटनामा परेका छन् । हरेक क्षेत्रमा गलत प्रवृत्ति भएका मानिस छन् । त्यस्तै गलत प्रवृत्ति बोकेका संचालकहरू भग्ने गरेका छन् । ३० हजारका हाराहारीमा संस्था छन् । यदाकदा यस्ता घटना घटेका छन् ।

एकिकरणले सहकारी क्षेत्रलाई राम्रो बनाउन सक्छ ?

अवश्य पनि, एकिकरणले सहकारी क्षेत्रलाई राम्रो बनाउन सक्छ । आज धेरै सहकारी संस्था भएर बजारमा ऋण लगानी जोखिममा भैरहेको छ । ऋण लगानीमा प्रतिष्ठाभंग भएको छ । जसले गर्दा ऋण जोखिम बढिरहेको छ । एकिकरणले ऋण सुनिश्चितता पनि गर्दछ र सदस्य पहिचान पनि बढ्छ । धेरै संस्थाभन्दा पनि एउटै संस्थासँग कारोवार गर्दा सेवा सुविधा पनि पाउन सकिन्छ ।

ऋण जोखिमको कुरा गर्नु भयो । के सहकारीका ऋण जोखिममा छन् ?

अहिले बजारमा आएको मन्दीले गर्दा सदस्यहरूको व्यापार व्यवसायमा पनि मन्दी छ। बैंकले त जे जसरी भए पनि ऋण असुली गर्छ तर, सहकारीको ऋण तिर्न सदस्यहरू त्यति सचेत भएको पाईदैन । सदस्यहरूले ऋणमा पनि सचेत रहनु पर्छ किनकि सहकारीले सदस्यहरूकै बचतलाई सदस्यहरूमै ऋण लगानी गरिने भएको हुँदा ऋण असुली हुन जरुरी छ ।

मानव डेन्टल
काँकरभिट्टारोड, बोलबम पेट्रोलपम्प पूर्व, बर्तामोड
फोन: ०२३-५४२६९६, मो: ९८५३६४०४०५
स्वास्थ्य मुस्कान, स्वास्थ्य जीवन, यही हो मानव डेन्टलको पहिचान

दैनिक सेवाको लागि

- डा. मेची अञ्चल अस्पतालबाट
- डा. भैरहवाबाट
- डा. काठमान्डौबाट

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

<p>चन्द्रगढी, भद्रपुर</p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६८३९९९</p>	<p>दमक</p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६००९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५२६००९३९</p>	<p>मेचीनगर</p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द धिमिरे : ९८५३६४०५३०</p>	<p>उर्लाबारी</p> <p>रुपेन्द्र शर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिस्टल आई: ०२५-५२५६९८</p>	<p>इलाम, मंगलबारे</p> <p>रणवीर लिम्बू ९८५३६४०५३०</p>	<p>काठमाडौं</p> <p>फ्रेन्डशिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p>कापा बजार</p> <p>बरत राजवंशी ९८५३६४०५३०</p>
---	--	--	--	---	--	---

आजको राशिफल

मेष

महत्त्वपूर्ण कामको योजना बन्दछ । सामाजिक क्षेत्रबाट सफलता पाइएला । आज भाग्यले विभिन्न अवसर जुराउनेछ । कुनै कुराले मनमा शान्ति छाउनेछ ।

वृष

नयाँ रचनात्मक काममा जुट्ने समय छ । धार्मिक क्षेत्रमा रुचि बढ्नेछ ।

मिथुन

साभेदारी काममा उल्लेख आउन सक्छ । स्वास्थ्य सम्बन्धी चिन्ता बढ्नेछ । ठीक समयमा सही निर्णय लिन सकिनेछ । राजनैतिक क्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ । आज धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ । सफल यात्राको योग छ ।

कर्कट

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

सिंह

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

तुला

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

वृश्चिक

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

मकर

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

कुम्भ

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।

मिना

आज अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । सहकर्मीबाट विरोध पनि आउन सक्छ । खर्चसमेत बढ्ने योग छ । धैर्य एवं लगनशीलताले अवसर दिलाउनेछ । प्रेम सम्बन्ध अझै कसिलो हुनेछ ।